

EN KRONE HER OG EN KRONE DER: Professor Bjarne Robberstad snakker til en lydhør forsamling helseforskere på det første kurset i helseøkonomi ved Senter for internasjonal helse våren 2014. Kurset var en slik suksess at det skal videreføres i årene fremover.

Mer helse for pengene

Et nyopprettet kurs i helseøkonomi skal gi master- og doktorgradsstudenter muligheten til å tilby mer effektiv helsehjelp.

TEKST

KIM E. ANDREASSEN

FOTO

EIVIND SENNESET

Våren 2014 kunne Senter for internasjonal helse (SIH) ved Universitetet i Bergen (UiB) for første gang invitere til et kurs innen helseøkonomi, *Applied Economic Evaluation in Health Care*. SIH er et av de få fagmiljøene i Europa som tilbyr et slikt kursopplegg.

– Kurset tar for seg forskjellige teknikker for å måle kostnad opp mot nytteeffekt. Ressursene innen helsearbeid er alltid for små og det gjelder å få mest helse for pengene. Dette er særlig en utfordring i fattige land, sier

professor Bjarne Robberstad ved SIH, som er ansvarlig for kurset.

Ved hjelp av beslutningsanalyser lager studentene en oversikt over ulike behandlingsalternativer. Med spesialutviklede dataprogrammer skaffer de seg oversikt over hva ulike tiltak koster og hvor mye helse man får igjen. Til slutt setter man alt sammen i en beslutningsmodell som brukes for å vurdere ulike alternativer opp mot hverandre.

Ifølge Robberstad er modellanalyse den mest krevende delen

av arbeidet. Men dette er svært viktig fordi det vil kunne påvirke valg av behandling.

– Noe av det viktigste med analysene er ikke å få et svar med to streker under, men å synliggjøre all usikkerheten som ligger i slike beslutninger, forklarer Robberstad.

Praktisk nytteverdi i Asia

– Dette er et praktisk orientert kurs, som er direkte knyttet opp til det jeg forsker på. Jeg håper det jeg lærer kan bidra til at vi bedre kan

bekjempe tuberkulose i Pakistan, sier doktorgradsstudent Hamidah Hussain ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin.

Forskningsprosjektet hennes omhandler tidlige funn av tuberkulose (TB). Hun foretar sammenligninger av kostnadseffektene ved bruk av behandlingstilbud innen offentlig og privat sektor i Pakistan, et av de landene i verden med høyest antall TB-pasienter. Målet hennes er å forbedre behandlingsrutinene ved The Indus Hospital i Karachi-regionen i Pakistan.

– På dette kurset lærer jeg akkurat de analysene som jeg trenger og benytter de dataprogrammene som jeg skal bruke i det daglige arbeidet mitt. Det å gå frem steg for steg er virkelig lærerikt, forteller hun.

Bedre helsestell i Afrika

Mastergradsstudent Chukwuemeka S. Agbo fra Nigeria sier at han også har stor praktisk nytte av dette nye kurstilbudet.

– Dette kurset tar opp den fundamentale kjernen i min karriere innen global helse, forteller Agbo.

Han er utdannet lege og studerer for tiden ved Vrije Universiteit i Amsterdam.

– I Afrika har vi generelt sett mange helseproblemer, noe jeg har sett på nært hold i mitt arbeid. Samtidig er ressursene begrenset. Dette kurset hjelper meg til bedre å kunne sammenlikne ulike helsetiltak som kan implementeres og har stor nytteverdi i hverdagen, sier nigerianeren.

– Dette er det eneste gratiskurset i økonomisk evaluering av helseprosjekter jeg fant innenfor det tidspunktet som det var aktuelt for meg å ta et slikt kurs. Dette er en gullklump i min akademiske verktøykasse.

Langtidsplanene hans er å jobbe med helseorganisasjoner i Nigeria og Thailand for samarbeid om bedre helsestell i begge land.

Lærer kost- og nytteanalyser

Helseøkonomikurset er oppdelt i en teoretisk del og en praktisk del med

gruppearbeid. Målet er å utvikle og forstå de grunnleggende prinsippene, mulighetene og begrensningene som

« Det er en særlig utfordring å utnytte knappe helseressurser i fattige land. »

ligger i en økonomisk analyse av ulike mulige helsetiltak.

– Formålet med kurset er at studentene ikke bare skal lære seg teorien, men også lære seg å planlegge og gjennomføre kost- og nytteanalyser i praksis, sier Robberstad.

Egentlig var det meningen at kurset skulle settes i gang våren 2015. Men da muligheten åpnet seg for kursstart alt i 2014, var dette bare en bonus for Robberstad og de andre ildsjelene ved SIH.

Del av internasjonalt nettverk

Tjuvstarten har også sine fordeler. Kurset er nemlig blitt en del av det internasjonale undervisningsnettverket tropEd. Dette gir SIH-kurset et betydelig potensiale når det

gjelder å rekruttere nye deltakere, noe som også gjør at senteret får utvidet sitt internasjonale nettverk ytterligere.

– Vi vil tilby kurset hver vår fremover. Det varer i to uker for masterstudenter og tre uker for doktorgradsstudenter, som også må ta en hjemmeeksamen, forteller Bjarne Robberstad. ○

FAKTA

Applied Economic Evaluation in Health Care

• Kurstilbud ved Senter for internasjonal helse (SIH).

• Kurset ble første gang tilbudt våren 2014 og vil bli tilbudt hver vår fremover. Det finnes kun noen få kurs av denne typen i Europa.

• Økonomisk evaluering i helsearbeid er en vitenskap hvor man sammenligner ulike helsetiltak med hensyn til pengebruk og helsegevinst.

• SIH er et forsknings- og utdanningscenter tilknyttet Institutt for global helse og samfunnsmedisin ved Universitetet i Bergen (UiB).

• SIH jobber for å bygge kapasitet innen høyere utdanning og forskning i helsesektoren i lav- og mellominntektsland.

• tropEd (Network for Education in International Health) er et verdensomspennende nettverk for høyere utdanningsinstitusjoner innen global helse.

• tropEd-nettverket tilbyr kurs for master- og doktorgradsstudenter.

• Mer info om SIH på: uib.no/cih

ANALYSERER KOST OG NYTTE: Masterstudent Chukwuemeka S. Agbo fra Nigeria og ph.d.-student Hamidah Hussain fra Pakistan løser helseøkonomiske nøtter på kurset i Bergen.